

A Cross-Lagged Causal Model of Self-Directed Learning in English among Thai Undergraduate Students for the Free Flow of Skilled Labor in the ASEAN Community¹

Pichamon Boonsit², Wichuda Kijtorntam³, and Numchai Supparerkchaisakul⁴

Received: February 21, 2020 Revised: May 20, 2020 Accepted: May 28, 2020

Abstract

The objectives of this research were to study the causal relationships of cross-lagged self-directed language learning through university learning experience and participation in activities inside and outside the university by using a mixed-methods explanatory sequential design. On phase one, the quantitative research, there were two hundred Thai undergraduate students for the free flow of skilled labor in the ASEAN community. The questionnaires had five measures and were used three times, the Structural Equation Modeling were applied to test the hypotheses. Phase two consisted of qualitative research and in-depth interviews were conducted with ten key informants from phase one of the research sample. The research findings with cross-lagged causal relationship show that, the ahead causal variables, self-leadership and learning environment effected on self-directed language learning, and then self-directed language learning, the ahead effect variables, effected to the later measured, self-leadership, learning environment and learning motivation. The result of the study shows the importance of self-directed language learning as the gap of knowledge how to develop English learning skill for higher education students.

Keywords: cross-lagged causal model, Mixed Methods Research, self-directed language learning

¹ Partial Fulfillment for the Doctoral of Philosophy Degree in Applied Behavioral Science Research, Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

² Graduate student, Doctoral degree in Applied Behavioral Science Research, Srinakharinwirot University, E-mail: n.pichamon@gmail.com

³ Assistant Professor at Educational and Psychological Test Bureau, Srinakharinwirot University

⁴ Assistant Professor at Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University

ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุข้ามช่วงเวลาของพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง ของนิสิตนักศึกษา เพื่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน¹

พิชามณูช บัญสิทธิ์² วิชุดา กิจธรรม³ และ นำชัย ศุภฤกษ์ชัยสกุล⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุข้ามช่วงเวลาของตัวแปรเชิงเหตุ ประกอบด้วย การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง ใช้การวิจัยผานวิธี แบบขั้นตอนเชิงอธิบาย โดยการวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายของหลักสูตรสาขาวิชาตามความร่วมมืออาเซียน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสองขั้นตอน จำนวน 200 คน เก็บข้อมูลซ้ำ 3 ครั้ง ใช้เครื่องมือวัดเป็นแบบสอบถามจำนวน 5 ฉบับ วัดชุดเดียวกับกลุ่มตัวอย่างคนเดิม วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบจำลองสมการโครงสร้าง และการวิจัยระยะที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มข้อมูลหลักซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยระยะที่ 1 จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุข้ามช่วงเวลาของภาวะผู้นำในตนเอง การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในการวัดครั้งก่อนส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองในการวัดครั้งถัดมา และพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองในการวัดครั้งก่อน ส่งผลต่อภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ในการวัดครั้งถัดมา แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองในการเป็นองค์ความรู้ที่นำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษแก่นิสิตนักศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุข้ามช่วงเวลา การวิจัยแบบผานวิธี พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง

¹ เป็นส่วนหนึ่งของปริญญาโทปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

² นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อีเมล: n.pichamonth@gmail.com

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

⁴ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

การร่วมกันรับมือกับปัญหาและความท้าทาย ตลอดจนเพื่อสร้างความแข็งแกร่งและอำนาจต่อรองให้กับประเทศสมาชิก ก่อให้เกิดอาเซียน หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN: Association of South East Asian Nations) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ส่งเสริมสันติภาพ และความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ (The Department of ASEAN Affairs, Ministry of Foreign Affairs, 2013) ทั้งนี้ การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนส่งผลสำคัญประการหนึ่ง คือ การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี โดยในเบื้องต้นได้มีการทำข้อตกลงร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangement: MRAs) ใน 7 สาขาวิชาชีพ เกี่ยวกับคุณสมบัติของวิชาชีพหลัก แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรี ซึ่ง 7 สาขาวิชาชีพดังกล่าว ได้แก่ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และบัญชี โดยมีสาขาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมาเป็นสาขาที่ 8 (Association of Southeast Asian Nations, 2016) ส่งผลให้ประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพกันมากขึ้น นอกเหนือจากภาษาประจำชาติของตน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่นักเรียนและนิสิตนักศึกษาไทยต้องเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้ได้อย่างทัดเทียมกับประเทศอื่นในประชาคมอาเซียน (Office of the Higher Education Commission, 2010)

เมื่อพิจารณาจากปัญหาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษที่ไม่เพียงพอในหลักสูตร ประกอบกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ภาษาที่สองของนิสิตนักศึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนและการทำงานต่อไป การเรียนภาษาต่างประเทศใด ๆ ผู้เรียนต้องใช้ความพยายาม อดทน ฝึกฝน และเอาใจใส่มากเป็นพิเศษ จึงจะเกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ นิสิตนักศึกษาที่จะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองได้นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีการคิดริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง คำนึงถึงความต้องการในการพัฒนาทักษะของตนเอง มีการกำหนดเป้าหมาย แสวงหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เพื่อให้ตนเองได้บรรลุจุดมุ่งหมายตามเป้าหมายที่ตนเองได้วางไว้อย่างชัดเจน (Knowles, 1975) จากการศึกษาของ Chumtanti (2008) พบว่านิสิตที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงจะมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกับนิสิตที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลางและต่ำ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพ และความสามารถในการใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ของผู้เรียนโดยเฉพาะผู้เรียนกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษปานกลางและต่ำ ควรได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีลักษณะที่ต้องการเรียนรู้และรู้วิธีการเรียน ที่จะนำไปสู่จุดหมายที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ตลอดจนพัฒนาทักษะพื้นฐานในการเรียน ทั้งทักษะการฟัง พูด อ่าน และจำ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองจึงเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สำคัญ เนื่องจากทำให้สิ่งที่ได้เรียนรู้ ซึ่งหมายถึงทักษะภาษาอังกฤษนั้นคงอยู่อย่างต่อเนื่อง และผู้เรียนยังสามารถจัดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องระหว่างการนำตนเอง (self-direction) กับการพัฒนาตนเอง ซึ่งเป็นความรู้สึกส่วนลึกโดยทั่วไปของมนุษย์ที่จะมีความสมบูรณ์ในตนเองและมีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่า (Brockett & Hiemstra, 1991)

การที่นิสิตนักศึกษาจะมีพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้นั้น Knowles et al. (1998) กล่าวว่า ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสนับสนุนส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาดน ซึ่งสามารถจัดกลุ่มปัจจัยที่เกี่ยวข้องได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยลักษณะทางจิต และปัจจัยทางสังคม ผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นจะต้องมีการริเริ่มในการเรียนรู้ ซึ่งการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนเป็นปัจจัยที่สอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าว การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนเป็นปัจจัยทางจิตตัวหนึ่งซึ่งเป็นตัวแปรจิตวิทยาเชิงบวกที่อธิบายถึงความมุ่งมั่นของบุคคลที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตนเอง และสามารถพัฒนาดนได้ ทั้งในแง่ของการรับรู้ตนเองและลงมือกระทำสิ่งซึ่งก่อให้เกิดความเติบโตงอกงามแก่บุคคลนั้น (Robitschek, 1998) การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการริเริ่มจากภายในตัวผู้เรียนเช่นเดียวกัน หากนิสิตนักศึกษามีการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนซึ่งเป็นสิ่งที่อธิบายถึงความมุ่งมั่นที่เกิดขึ้นภายในบุคคล กระบวนการคิดริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง จะส่งผลให้นิสิตนักศึกษาเกิดการค้นหาความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เกิดการกำหนดเป้าหมาย แสวงหาวิธีการ และลงมือทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เกิดเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองขึ้นได้

นอกจากนี้การมีลักษณะความเป็นผู้นำของนิสิตนักศึกษาก็น่าจะเป็นปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองแก่นิสิตนักศึกษาได้ ทั้งนี้ภาวะผู้นำในตนเองซึ่งเป็นลักษณะของภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นความสำคัญของกระบวนการในการมีอิทธิพลต่อตนเอง เพื่อการจูงใจ ควบคุม และจัดการให้ตนเองปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ได้อย่างประสบผลสำเร็จ (Manz, 1986) จึงเป็นภาวะผู้นำที่น่าจะเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญที่จะส่งผลให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นที่จะบรรลุเป้าหมายที่ตนเองวางไว้ให้สำเร็จให้ได้ ทั้งนี้ภาวะผู้นำจะเกิดขึ้นได้นั้นต้องอาศัยการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ต่าง ๆ จากการทำงาน การทำกิจกรรมที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมงาน อาจารย์ หรือบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้อง ผ่านประสบการณ์การทำงาน หรือกิจกรรมที่ต้องมีการแก้ไขปัญหา ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยหล่อหลอมและพัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดีแก่นิสิตนักศึกษาต่อไปได้ (Khajomsin, 1995)

แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยทางจิตที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ แรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นที่ผู้เรียนอยากหรือปรารถนาต้องการที่จะเรียนรู้ก็เป็นสิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ โดยเฉพาะแรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายในสามารถอธิบายพฤติกรรมบางอย่างที่บุคคลหนึ่ง ๆ ทำกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ ทั้งที่บุคคลนั้นไม่ได้รับรางวัลหรือแรงเสริมใด ๆ รวมทั้งยังก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงปรารถนา เช่น เกิดความสนใจในการเรียนรู้ต่อไปได้โดยไม่ต้องอาศัยครู อาจารย์ ข้อบังคับ หรือรางวัลภายนอก (Choochom et al., 2000) หรือเกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Prasert, 2011)

นอกจากนี้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาก็น่าจะเป็นปัจจัยทางสังคมที่สำคัญปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในแง่ของการสนับสนุนและเอื้ออำนวยในการเรียนรู้จากอุปกรณ์การเรียนและผู้สอน การได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้อันเป็นประโยชน์เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้สูงสุด ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสำคัญต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลและช่วยเอื้อให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดกระบวนการที่จะแสวงหาวิธีการในการ

พัฒนาตน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมกับการออกไปสู่การทำงานในตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเหลื่อมเวลา ในลักษณะที่ส่งผลซึ่งกันและกัน คือ ตัวแปรเชิงสาเหตุที่วัดครั้งก่อน ส่งผลต่อตัวแปรผลในการวัดครั้งถัดมา และตัวแปรผลที่วัดครั้งก่อน สามารถส่งผลต่อตัวแปรเชิงสาเหตุในการวัดครั้งถัดมาได้ (Kearney, 2017) ซึ่งความสัมพันธ์ดังกล่าวประกอบกับการทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร จะทำให้เกิดความเข้าใจถึงประสบการณ์ของนิสิตนักศึกษาในการพัฒนาตนเอง การเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่ตลาดแรงงานประชาคมอาเซียน และจะมีส่วนช่วยในการเสนอแนวทางในการพัฒนาให้นิสิตนักศึกษามีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง เพื่อเป็นประโยชน์ให้แก่ นิสิตนักศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยในการเตรียมความพร้อมรับมือกับการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเชิงเหตุ ประกอบด้วย การริเริ่มพัฒนาความองกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และตัวแปรเชิงผลคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองที่ทำการวัดเหลื่อมเวลากันของนิสิตนักศึกษาเพื่อการเคลื่อนย้ายแรงงานเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน

2) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงการริเริ่มพัฒนาความองกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ และพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองผ่านประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย การเข้าร่วมกิจกรรมทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยของนิสิตนักศึกษา

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning in English)

พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ที่บุคคลอาศัยกระบวนการริเริ่มการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงความต้องการในการเรียนของตน มีกลวิธีในการเรียนรู้โดยการกำหนดเป้าหมาย ค้นหาสื่อการเรียน มีการติดต่อกับบุคคลอื่น แสวงหาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เลือกใช้วิธีการเรียนรู้ เสริมแผนการเรียนรู้ และประเมินผลการเรียนของตนด้วยความร่วมมือช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ได้เป็นการเรียนรู้ที่ขึ้นอยู่กับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผู้เรียนจะมีอิสระในการเรียนรู้ จะต้องเรียนรู้เพื่อไปสู่ความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตนได้วางไว้ ซึ่งผู้เรียนอาจต้องการการสนับสนุน ความช่วยเหลือทางการเรียนจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะบุคคลนั้น จะช่วยเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนเพื่อเตรียมรับมือกับความท้าทายในแต่ละวัน และรับมือกับสถานการณ์การเรียนที่มีความหลากหลายได้ (Bharathi, 2014)

นิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองจะสามารถนำประโยชน์จากการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นไปใช้ได้ดีกว่าและยาวนานกว่าบุคคลที่มีการเรียนรู้โดยการรอรับการถ่ายทอดจากผู้อื่น นอกจากนี้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองยังสอดคล้องกับแนวคิดพัฒนาการทางจิตวิทยาและกระบวนการทางธรรมชาติที่ว่า

เมื่อบุคคลเติบโตขึ้นจะมีความต้องการทางจิตวิทยาที่เป็นตัวของตัวเองสูงขึ้น และเริ่มมีการพัฒนาความสามารถในการรับผิดชอบตนเองมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้บุคคลมีทิศทางของการบรรลุภาวะจากลักษณะหนึ่งไปสู่อีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งเป็นการพัฒนาไปสู่การชี้นำตนเองเพิ่มมากขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเช่นกันที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ อันเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับพัฒนาการใหม่ ๆ ทางการศึกษา (Knowles, 1975) และสิ่งสำคัญประการสุดท้ายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง คือ การช่วยให้มนุษย์อยู่รอดในทุกสภาพแวดล้อม เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเสมอ ทำให้บุคคลมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต (Knowles, 1984) ทั้งนี้จากการค้นคว้าวิจัยพบว่าปัจจัยที่จะมีส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองมีดังนี้

การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน (Personal Growth Initiative)

การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน เป็นหนึ่งในแนวคิดจิตวิทยาเชิงบวก (positive psychology) ซึ่งเป็นแนวคิดจิตวิทยาตะวันตกสมัยใหม่ที่ยึดเอาจุดแข็งของมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา เป็นศาสตร์ทางเลือกใหม่ที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพของมนุษย์ให้เป็นผู้มีความสุขจากพื้นฐานของการพัฒนาตนเอง (Synder & Lopez, 2002) โดย Robitschek (1998) ได้อธิบายความหมายไว้ว่า เป็นความมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลง และพัฒนาตนเองโดยความงอกงามหรือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นไม่ใช่เพียงแค่การรับรู้ตนเองเท่านั้น แต่ต้องมีการลงมือทำอย่างตั้งใจอีกด้วย การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนจึงมีส่วนสำคัญที่ทำให้บุคคลที่มีความพร้อมในการที่จะเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง ให้สามารถบรรลุจุดหมายในการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งไว้ เช่นเดียวกันกับนิสิตนักศึกษาชั้นปีสุดท้ายซึ่งกำลังจะออกไปสู่สังคมของการทำงานและการรับมือกับการเข้าสู่ตลาดแรงงานเสรีอาเซียน โดยนิสิตนักศึกษาที่มีระดับของการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนสูงจะค้นหาสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับอาชีพและค้นหาเอกลักษณ์อันเหมาะสมกับอาชีพได้มากกว่า (Robitschek & Cook, 1999) การให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตนโดยอาศัยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งมีความแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับสังคมการเรียนที่นิสิตนักศึกษามีการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ นิสิตนักศึกษาได้พิจารณาถึงสิ่งที่ตนเองจะต้องมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อพัฒนาตนเองให้มีความพร้อม มีการวางแผนการเรียนรู้ มีการวางแผนเป้าหมาย พิจารณาถึงแนวทางที่ทำให้ตนเองได้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้งมีความมุ่งมั่นในการเปลี่ยนแปลงตนเองให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองเพื่อการเข้าสู่สังคมการทำงาน และการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของตนเพื่อประโยชน์ในการทำงานในตลาดแรงงานเสรีอาเซียน

ภาวะผู้นำในตนเอง (Self-leadership)

ภาวะผู้นำในตนเองเมื่อพิจารณาตามแนวคิดของ Manz (1986) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่าตนเป็นผู้นำตนเอง โดยกล่าวถึงความหมายของผู้นำในตนเองว่าเป็นกระบวนการของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการนำตนเอง (self-direction) และการจูงใจตนเอง (self-motivation) ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ และการติดตามตรวจสอบหาสาเหตุของความล้มเหลว นอกจากนี้ Sims and Lorenzi (1992) กล่าวถึงภาวะผู้นำในตนเอง (self-leadership) ว่าเป็นปรัชญาการจัดการที่ใช้กลยุทธ์เชิงพฤติกรรมและจิตใจอย่างเป็นระบบเพื่อให้บุคคลสามารถนำตนเอง เพื่อการปฏิบัติงานที่ก่อให้เกิดประสิทธิผลที่สูงขึ้น โดย Bryant and Kazan (2012) ได้เสนอแนวคิดที่มี

ความสอดคล้องกันว่าภาวะผู้นำในตนเองเป็นการปฏิบัติต่อตนเอง หรือการนำตนเองอย่างตั้งใจ ในด้านการมีอิทธิพลต่อการคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตนเองคาดหวัง (Samrattana, 2014) การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะได้นำเสนอมุมมองของภาวะผู้นำอันเป็นปัจจัยทางจิตที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านภาษาอังกฤษ กล่าวคือ ลักษณะของภาวะผู้นำในตนเอง ซึ่งมีรากฐานทางทฤษฎีเกี่ยวข้องกับ การควบคุมตนเอง การจูงใจตนเอง และการจัดการตนเอง (Manz, 1986) ซึ่งเป็นลักษณะที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาก่อให้เกิดความ มุ่งหมายในการควบคุมตนเอง จูงใจตนเอง และจัดการตนเอง ให้มีความมุ่งมั่น ตั้งใจในการเรียนรู้เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองเกิดขึ้น

แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ (Learning Motivation)

แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ เป็นคุณลักษณะสำคัญที่เสริมแรงผลักดันที่แตกต่างกันในการแสดงออกของพฤติกรรมในการเรียนรู้ แรงจูงใจภายในจะกระตุ้นให้บุคคลเกิดความอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ อยากรับผิดชอบ และผลักดันออกเป็นพฤติกรรมของบุคคล ทำให้ผู้ที่มีแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้สูงจะมีความกระตือรือร้น สนใจ ทุ่มเท และเพียรพยายามในการเรียน (Sucaromana, 2007) ในการศึกษาครั้งนี้แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ หมายถึง ความต้องการและความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่จะแสดงพฤติกรรมใด ๆ เพื่อการเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากแรงผลักดันภายในของตน โดยไม่ได้อาศัยสิ่งเร้า หรือการชักจูงจากปัจจัยภายนอก เนื่องจากพฤติกรรมในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง มาจากฐานแนวคิดการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่งมองว่าบุคคลที่มีการมองตนเองที่เป็นอิสระ สามารถนำตนเองในการเรียนรู้ตนเองได้ จะเป็นบุคคลที่มีแรงจูงใจในการเรียนรู้จากปัจจัยภายในมากกว่าปัจจัยภายนอก เป็นลักษณะที่จะทำให้บุคคลเกิดการวางแผน นำตนเอง และมีการเรียนรู้ของตนเอง (Knowles, 1975)

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (Learning Environment)

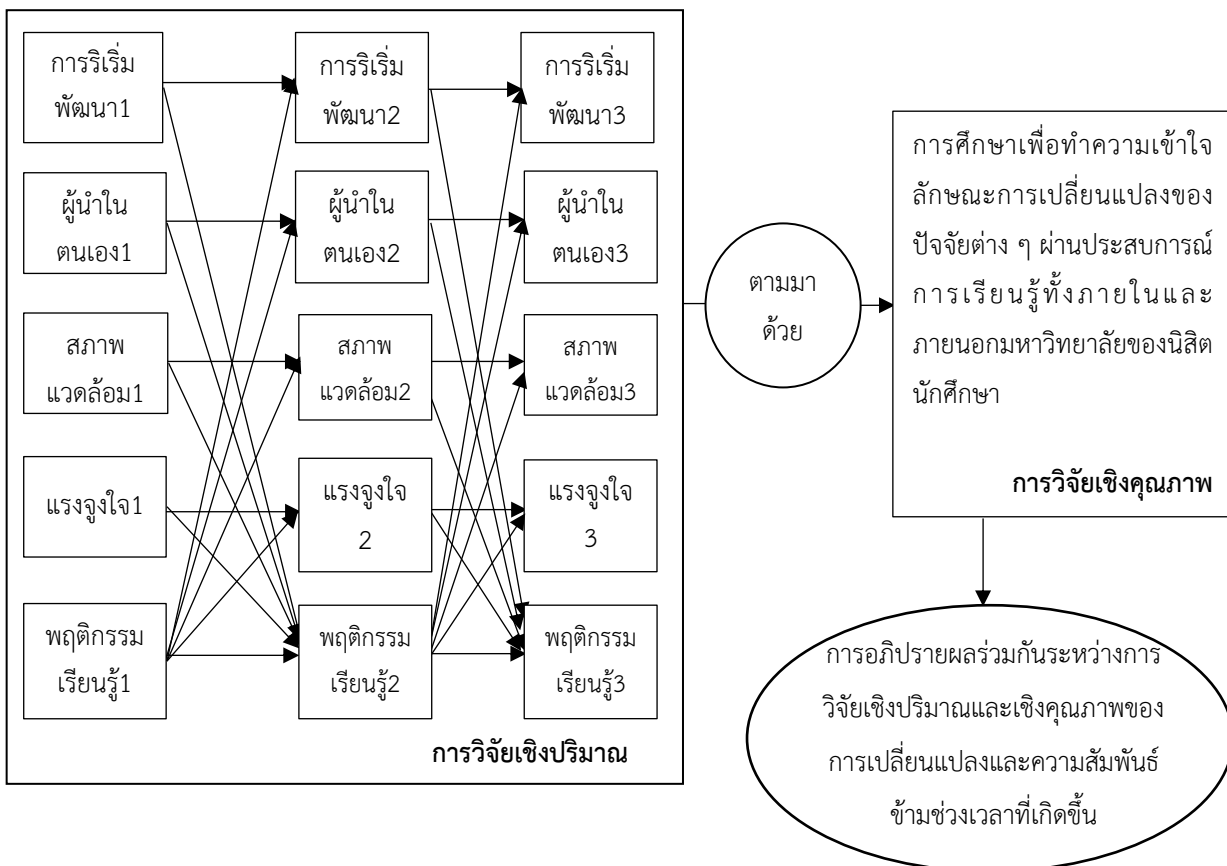
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เป็นสภาวะต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม อาจเป็นสภาวะที่เป็นรูปธรรม เช่น อาคาร สถานที่ อุปกรณ์การเรียนต่าง ๆ หรือเป็นสภาวะที่เป็นนามธรรม เช่น ความรู้สึกนึกคิด เจตคติต่างๆ รวมถึงสภาพแวดล้อมทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นปัจจัยทางสังคมที่อธิบายถึงความหลากหลายของสภาพแวดล้อมเชิงกายภาพ บริบท และวัฒนธรรมที่จะช่วยเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบัน มีความแตกต่างกับในอดีต จากเดิมที่การเรียนการสอนจะคำนึงถึงแค่ผู้สอนกับผู้เรียนเท่านั้น ไม่ได้คำนึงถึงสภาพแวดล้อมอื่น ๆ มากนัก แต่สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ในปัจจุบันมีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากมีสิ่งอำนวยความสะดวกทางการเรียนที่เพิ่มมากขึ้น อีกทั้งความก้าวหน้าทางวิชาการ ที่ก่อให้เกิดความหลากหลายของวิธีการสอน การคำนึงถึงจิตวิทยาในการศึกษา รวมถึงเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ก่อให้เกิดความสะดวกในการเรียนรู้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมากขึ้น (Prasitratn, 2002) ทั้งนี้ ความสำเร็จของการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น การเปิดกว้างต่อโอกาสทางการเรียนรู้ การมีอัธมโนทัศน์ที่ดี การริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และมีความคิดเป็นอิสระในการเรียนรู้ เป็นต้น การเปิดกว้างต่อโอกาสทางการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องอาศัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุน การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีในสิ่งแวดล้อมซึ่งเน้นความเป็นบุคคลของผู้เรียน และธรรมชาติของการเรียนเป็นหลัก (Van Rensburg & Botma, 2015)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

พัฒนามาจากวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (mixed methods research) แบบเชิงอธิบายเป็นลำดับ (the explanatory sequential design) ตามแนวคิดของ Creswell and Plano Clark (2011) เพื่อตอบประเด็นปัญหาการวิจัย โดยมีการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ระยะเวลาที่เป็นลำดับต่อกัน คือ ระยะเวลาที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ นำแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ Knowles (1975) มาเป็นหลักในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง ซึ่งจะต้องอาศัยปัจจัยหลัก 2 ประการคือ ปัจจัยลักษณะทางจิตอันเป็นเงื่อนไขส่วนบุคคล ได้แก่ การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ และปัจจัยทางสังคมซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมทางสังคม คือ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ระยะเวลาที่ 2 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำผลจากการวิจัยในระยะเวลาที่ 1 มากำหนดแนวทางในการศึกษา คือ การมุ่งทำความเข้าใจลักษณะการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง ผ่านประสบการณ์ที่นิสิตนักศึกษาได้รับจากบริบทการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัย รวมถึงการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ด้านภาษาอังกฤษทั้งหมดของมหาวิทยาลัยและนอกหลักสูตรด้วยตนเอง โดยพิจารณาในแง่ประสบการณ์ที่ครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงพัฒนาตนเอง การรับรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งเงื่อนไขส่วนบุคคลและจากสภาพแวดล้อมทางสังคม โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังแสดงในภาพประกอบ 1 ดังนี้

ภาพประกอบ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 1 มีสมมติฐานการวิจัย คือ ตัวแปรเชิงเหตุ ซึ่งประกอบด้วย การริเริ่มพัฒนาความองกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ ที่วัดในครั้งก่อนคือ ครั้งที่ 1 มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรเชิงผลคือ พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองที่วัดในครั้งถัดมาคือครั้งที่ 2 และตัวแปรเชิงเหตุที่วัดครั้งที่ 2 มีอิทธิพลทางบวกต่อตัวแปรเชิงผลที่วัดในครั้งที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยผสมวิธี แบบขั้นตอนเชิงอธิบาย (the explanatory sequential design) แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

การวิจัยระยะที่ 1

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย ในกรุงเทพมหานคร ที่ศึกษาในคณะตามการจัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRAs) ตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ประกอบด้วยคณะซึ่งอยู่ในสาขาวิชาวิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม ทันตแพทย์ และนักบัญชี ประจำปีการศึกษา 2561 โดยมีเงื่อนไข คือ มีการเข้าร่วมกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษของทางมหาวิทยาลัย หรือกิจกรรมอื่น ๆ นอกมหาวิทยาลัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษ โดยการวิจัยระยะที่ 1 คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มสองขั้นตอน (two-stage random sampling) เริ่มจากการสุ่มอย่างง่าย (simple sampling) เพื่อให้ได้สาขาวิชาครึ่งหนึ่งจากสาขาวิชาทั้งหมด จากนั้นสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่จะศึกษาตามสัดส่วน (proportional allocation) ใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรของ Hair et al. (2006) ที่กล่าวว่า การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์โมเดลการวัด ควรมีอัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์อย่างต่ำเท่ากับ 5 ต่อ 1 ส่วนการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลระหว่างตัวแปร อัตราส่วนระหว่างหน่วยตัวอย่างและจำนวนพารามิเตอร์อย่างต่ำควรจะเท่ากับ 10 ต่อ 1 ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้ มีพารามิเตอร์ที่ต้องการประมาณค่าสำหรับการวิเคราะห์ จำนวน 10 พารามิเตอร์ โดยผู้วิจัยใช้ขนาดตัวอย่าง 20 คน ต่อ 1 พารามิเตอร์ จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 200 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา มหาวิทยาลัย เกรดเฉลี่ยสะสม กิจกรรมด้านภาษาอังกฤษที่เข้าร่วมและตอนที่ 2 ผู้วิจัยพัฒนาแบบวัดให้ผู้ตอบประเมินตนเอง (self-report) ในลักษณะของมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตั้งแต่ ไม่จริงเลย ให้ 1 คะแนน จนถึงจริงที่สุด ให้ 5 คะแนน จำนวน 5 แบบวัด ประกอบด้วย แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง แบบวัดการริเริ่มพัฒนาความองกงามแห่งตน แบบวัดภาวะผู้นำในตนเอง แบบวัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแบบวัดแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ ซึ่งแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ ผ่านการตรวจสอบความ

เที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน รวมทั้งวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อโดยการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (corrected item - total correlation) ร่วมกับการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัดด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) แบบวัดทั้ง 5 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นแบบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคทั้งฉบับดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบวัดทั้ง 5 ฉบับ

แบบวัด	Item-total correlation	Cronbach's alpha
แบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง	0.36 - 0.86	0.95
แบบวัดการริเริ่มพัฒนาความองกงามแห่งตน	0.34 - 0.79	0.93
แบบวัดภาวะผู้นำในตนเอง	0.41 - 0.72	0.83
แบบวัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	0.26 - 0.67	0.82
แบบวัดแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้	0.30 - 0.78	0.92

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยระยะที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อทดสอบสมมติฐาน ใช้การวิเคราะห์แบบจำลองสมการโครงสร้าง (structural equation modeling) ในการทดสอบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเชิงเหตุและตัวแปรเชิงผลที่มีการวัดเหลื่อมเวลา (cross-lagged) ด้วยโปรแกรมลิสเรล (LISREL)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและเครื่องมือวัดด้วยตนเอง เพื่อการสอบถามเงื่อนไขของผู้ให้ข้อมูลก่อนการเก็บข้อมูล โดยทำการเก็บจำนวน 3 ครั้ง โดยแต่ละครั้งมีระยะห่าง 2 เดือน และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิจัยระยะที่ 2

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างใช้การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (purposive sampling) จากการกำหนดคุณสมบัติ (criterion case) โดยยึดจุดมุ่งหมายของการศึกษาเป็นหลัก คือ เป็นนิสิตนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองเพิ่มขึ้นจากการวัดครั้งแรกจากการวิจัยระยะที่ 1 ทั้ง 5 สาขาวิชา จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยมีประเด็นคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์การพัฒนาตนเองในการเรียนรู้

ภาษาอังกฤษด้วยพฤติกรรมการณ์นำตนเอง ทั้งที่เกิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ทักษะภาษาอังกฤษ และวิธีการอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียดลึกซึ้งเกี่ยวกับประสบการณ์ ความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตนในประเด็นที่เกี่ยวข้องของนิสิตนักศึกษา โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ร่วมกับการสังเกต โดยไม่จำกัดระยะเวลาในการสัมภาษณ์ และทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูลโดยการตรวจสอบแบบสามเส้า (data triangulation)

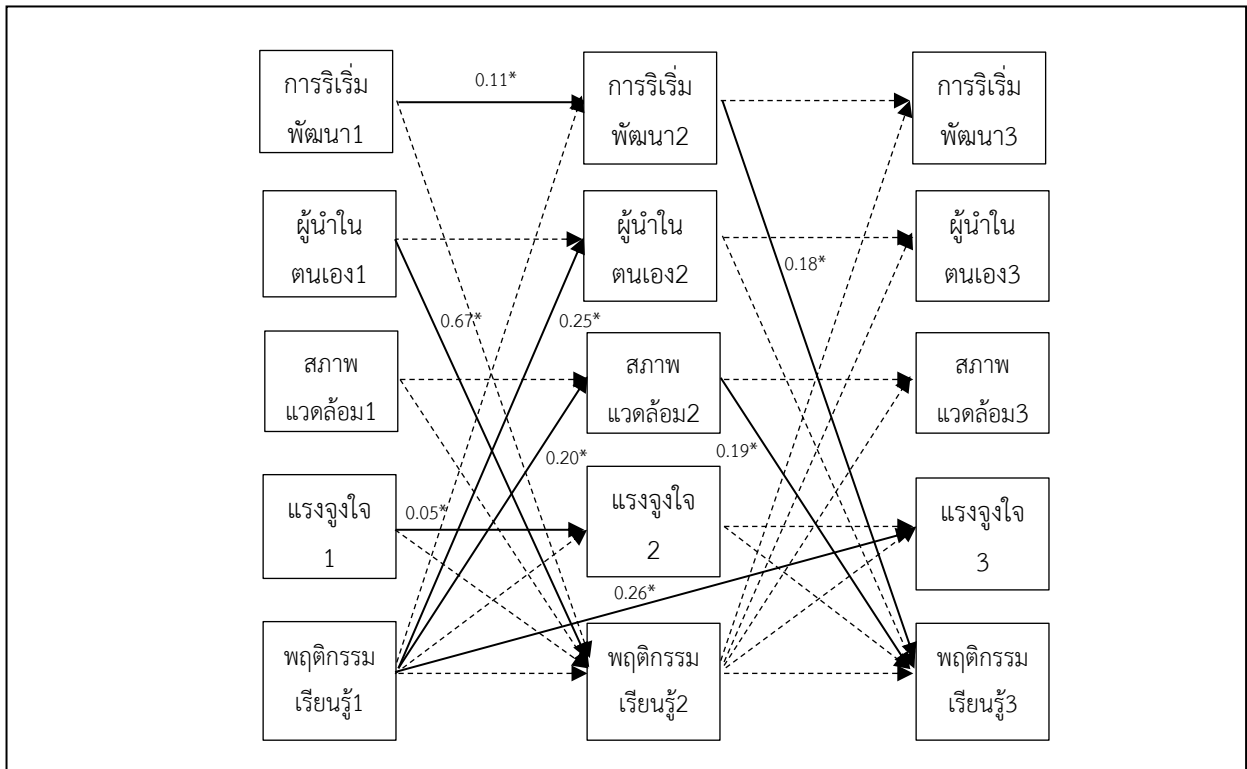
การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลเชิงคุณภาพ (content analysis) และมีการตรวจสอบข้อมูลจากการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าหนึ่งวิธี (methodological triangulation) คือ การสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

ทั้งนี้ งานวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองการทำวิจัยในมนุษย์จากสถาบันยุทธศาสตร์ทางปัญญาและวิจัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตามใบรับรองจริยธรรมการวิจัย หนังสือรับรองเลขที่ SWUEC/E-226/2560 การเก็บข้อมูลมีการชี้แจงสิทธิในการให้ข้อมูลโดยสมัครใจและข้อมูลนั้นจะถูกเก็บเป็นความลับ

ภาพประกอบ 2

แบบจำลองที่ดีที่สุด (Best Model) ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยระยะที่ 1

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปรเชิงเหตุและตัวแปรเชิงผลที่มีการวัดเหลืออมเวลา การศึกษาครั้งนี้มีลักษณะโครงสร้างความสัมพันธ์เป็นไปตามแบบจำลองที่ดีที่สุด (best model) ($\chi^2 = 50.01$, $df = 37$, $\chi^2/df = 1.352$, $RMSEA = 0.042$, $NNFI = 0.94$, $CFI = 0.96$) คือ มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่ข้ามช่วงเวลาของตัวแปรตัวเดียวกัน และมีความสัมพันธ์ที่ตัวแปรเชิงเหตุในการวัดในครั้งก่อนมีอิทธิพลต่อตัวแปรเชิงผลในการวัดครั้งถัดมา (หรือคือความสัมพันธ์ในลักษณะแบบลง: Down) รวมถึงความสัมพันธ์ที่ตัวแปรเชิงผลในการวัดครั้งก่อนมีอิทธิพลต่อตัวแปรเชิงเหตุในการวัดครั้งถัดมา (หรือคือความสัมพันธ์ในลักษณะแบบย้อนกลับ: Reverse) ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ตาราง 2

ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลมาตรฐานของแบบจำลองที่ดีที่สุด (Best Model) ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐาน

ลักษณะของความสัมพันธ์ ตามแบบจำลองที่ใช้ ในการทดสอบสมมติฐาน	เส้นทาง		ค่า สัมประสิทธิ์	ความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน	นัยสำคัญ ทางสถิติ
	ตัวแปรเหตุ	ตัวแปรผล			
อิทธิพลข้ามช่วงเวลา ของตัวแปรเดียวกัน	PGIT1	PGIT2	0.11	0.04	2.98*
	LMT1	LMT2	0.05	0.02	2.16*
อิทธิพลของตัวแปรเชิงเหตุ ที่วัดก่อนต่อตัวแปรเชิงผล ที่วัดภายหลัง	SLT1	SDT2	0.67	0.06	11.75*
	LET2	SDT3	0.19	0.08	2.48*
	PGIT2		0.18	.06	2.75*
อิทธิพลของตัวแปรเชิงผล ที่วัดก่อนต่อตัวแปรเชิงเหตุ ที่วัดภายหลัง	SDT1	SLT2	0.25	0.10	2.44*
		LET2	0.20	0.10	2.07*
		LMT3	0.26	0.08	3.24*

*หมายเหตุ	PGIT1	คือ	ตัวแปรการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนวัดครั้งที่ 1
	PGIT2	คือ	ตัวแปรการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนวัดครั้งที่ 2
	SLT1	คือ	ตัวแปรภาวะผู้นำในตนเองวัดครั้งที่ 1
	SLT2	คือ	ตัวแปรภาวะผู้นำในตนเองวัดครั้งที่ 2
	LET2	คือ	ตัวแปรสภาพแวดล้อมการเรียนรู้วัดครั้งที่ 2
	LMT1	คือ	ตัวแปรแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้วัดครั้งที่ 1
	LMT2	คือ	ตัวแปรแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้วัดครั้งที่ 2
	LMT3	คือ	ตัวแปรแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้วัดครั้งที่ 3
	SDT1	คือ	ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองวัดครั้งที่ 1

- SDT2 คือ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองวัดครั้งที่ 2
SDT3 คือ ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองวัดครั้งที่ 3

จากผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองซึ่งเป็นตัวแปรผลได้รับอิทธิพลมาจากภาวะผู้นำในตนเองจากการวัดครั้งที่ 1 ไปยังการวัดครั้งที่ 2 และได้รับอิทธิพลจากการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 2 ไปยังการวัดครั้งที่ 3 นอกจากนี้ยังพบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองจากการวัดครั้งที่ 1 เป็นตัวแปรผลที่มีอิทธิพลย้อนกลับโดยไปยังภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้จากการวัดครั้งที่ 2 และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้จากการวัด ครั้งที่ 3

การวิจัยระยะที่ 2

พบประเด็นจากผลการวิจัย 2 ประเด็น ดังนี้ *ประเด็นที่ 1* พบการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปตามบริบทกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรในมหาวิทยาลัย ซึ่งอาจได้รับผลจากเหตุการณ์ สถานการณ์ต่าง ๆ ในการเรียน เช่น การเตรียมตัวสอบ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่มีการพัฒนาตนเอง ในช่วงกลางภาคการศึกษาจากความเข้มข้นของกิจกรรมการเรียนดังกล่าว กล่าวคือ นักศึกษามีแรงผลักดันจากภายในอันเกิดจากความต้องการของคนที่เรียนรู้อื่นต่าง ๆ ให้ประสบผล และต่อยอดไปยังเป้าหมายที่ตนเองวางไว้ มีลักษณะของการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตนโดยการเตรียมความพร้อม การวางแผนการเรียน การแสวงหาสิ่งสนับสนุน และลงมือทำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือการเรียนรู้เพื่อการเตรียมตัวสอบ ซึ่งเป็นลักษณะที่สอดคล้องกับการมีภาวะผู้นำในตนเองที่ก่อให้เกิดความมุ่งมั่นด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีการสนับสนุนจากสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ที่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นได้เพื่อการเตรียมพร้อมสำหรับการสอบในระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย สำหรับการลดลงของการพัฒนาลักษณะดังกล่าวในช่วงเวลาของการวัดครั้งที่ 3 นั้นสอดคล้องกับบริบทการเรียนในระบบการศึกษามหาวิทยาลัย คือเป็นช่วงปลายภาคการศึกษาที่นิสิตนักศึกษาได้ผ่านพ้นการสอบเป็นที่เรียบร้อยแล้วและก่อให้เกิดความรู้สึกผ่อนคลาย จึงส่งผลให้ลักษณะปัจจัยต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเกิดการลดลง *ประเด็นที่ 2* การเปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นไปตามบริบทกิจกรรมการเรียนการสอนของหลักสูตรในมหาวิทยาลัย กล่าวคือ เป็นลักษณะการเปลี่ยนแปลงที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามช่วงเวลาของการวัดครั้งที่ 1 ไปจนถึงการวัดครั้งที่ 3 ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่ได้รับผลจากบริบทการเรียนในระบบการศึกษาที่อาจส่งผลให้การเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาเป็นไปตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบริบทการเรียน แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นผลมาจากการเรียนรู้ในประเด็นอื่น ๆ ที่นิสิตนักศึกษาให้ความสนใจ ซึ่งพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากการเรียนรู้ที่นิสิตนักศึกษาให้ความสนใจด้วยตนเอง จึงเกิดการเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ขึ้นกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลให้เกิดความสนใจบางช่วงเวลา

อภิปรายผลการวิจัย

ลักษณะความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของตัวแปร พบว่าเป็นความสัมพันธ์เชิงสาเหตุใน 3 ลักษณะ คือ

1) ความสัมพันธ์ในลักษณะข้ามช่วงเวลาของตัวแปรเดียวกัน

พบว่าการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ มีความคงที่หรือสอดคล้องไปตามเวลาจากการวัดในครั้งที่ 1 ไปยังการวัดในครั้งที่ 2 เนื่องจากเป็นระยะเวลาช่วงต้นภาคการศึกษาไปจนถึง

การสอบกลางภาค ซึ่งมีความเข้มข้นของการเรียนมาก นิสิตนักศึกษาจึงมีความมุ่งมั่นตั้งใจ วางแผน และแสวงหาแหล่งทรัพยากรต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของตนให้เกิดการบรรลุเป้าหมายด้วยการลงมือทำจากการตั้งใจภายในของตน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา (Coertjens et al., 2013; Wimmers & Lee, 2015) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนรู้สอดคล้องไปตามช่วงเวลา ระหว่างการเรียนในสถาบันอุดมศึกษา เช่นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้นในช่วงของการสอบ

2) ตัวแปรเชิงเหตุในการวัดครั้งก่อนมีอิทธิพลต่อตัวแปรเชิงผลในการวัดครั้งถัดมา

พบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองซึ่งเป็นตัวแปรผลได้รับอิทธิพลมาจากการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Van Rensburg and Botma (2015) ที่พบว่า ความสำเร็จของการเรียนรู้ตลอดชีวิต นั่นคือ ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น การเปิดกว้างต่อโอกาสทางการเรียนรู้ การมีอัตมโนทัศน์ที่ดี การริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ และมีความคิดเป็นอิสระในการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ทั้งนี้ การเปิดกว้างต่อโอกาสทางการเรียนรู้จำเป็นจะต้องอาศัยสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุน การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ดีในสิ่งแวดล้อมซึ่งเน้นความเป็นบุคคลของผู้เรียน และธรรมชาติของการเรียนเป็นหลัก ดังนั้น ในประเด็นของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ นิสิตนักศึกษาที่มีภาวะผู้นำภายในตนเอง และรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อันเป็นโอกาสจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่มีทักษะด้านภาษาอังกฤษที่จำเป็นเพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถใช้วิธีการต่าง ๆ ทั้งการควบคุมตนเอง และสามารถจัดการตนเองในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี เมื่อต้องเผชิญปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ ในด้านการเรียน ซึ่งเป็นสาเหตุสำคัญที่เป็นการวัดครั้งก่อน ที่ทำให้นิสิตนักศึกษาเกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองในการวัดครั้งถัดมา

3) ตัวแปรเชิงผลในการวัดครั้งก่อนมีอิทธิพลต่อตัวแปรเชิงเหตุในการวัดครั้งถัดมา

กล่าวคือนิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองนั้นจะมีลักษณะสำคัญซึ่งเป็นการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และสอดคล้องตามแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้นจะสามารถนำเอาประสบการณ์ของตนมาเป็นแหล่งทรัพยากรในการเรียนรู้ได้ (Knowles, 1975) ลักษณะดังกล่าวจึงเป็นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาเกิดภาวะผู้นำในตนเอง ด้วยการตั้งเป้าหมายที่ตนเองต้องการประสบความสำเร็จ คิดวางแผนเพื่อให้ตนเองไปถึงเป้าหมายนั้น ทั้งนี้เป้าหมายที่เกิดขึ้นนั้นจากการวิจัยในระยะที่ 2 พบว่ามีทั้งในส่วนของการประสบความสำเร็จในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยเพื่อจบการศึกษาและทำงานตามที่ตนเองปรารถนา รวมถึงความสนใจเพิ่มเติมในการหาความรู้อื่น ๆ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เป็นอีกปัจจัยที่พฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้นิสิตนักศึกษาเกิดการรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีส่วนสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากนิสิตนักศึกษาที่มีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองนั้นจะมีการแสวงหาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ และสามารถปรับเปลี่ยนความคิดของตนจากข้อมูลข่าวสารที่ได้รับเพิ่มเติม และสามารถนำประสบการณ์เดิมมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาใหม่ ๆ ได้ (Knowles, 1975) เช่นนั้นแล้วนิสิตนักศึกษาจึงมีความพร้อมที่จะเปิดรับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ อันเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม และสนับสนุนการเรียนรู้ของตน อีกทั้ง

ผู้ที่มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเป็นผู้ที่มีแรงกระตุ้นจากภายใน ที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาตนเอง มีความพึงพอใจที่จะบรรลุเป้าหมาย ก่อให้เกิดความต้องการเรียนรู้สิ่งที่มีความเฉพาะและมีความพิเศษ (Knowles, 1975) และส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ เนื่องจากนิสิตนักศึกษาที่มีการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างตั้งใจ จะจัดการตนเองได้ดี มีจุดมุ่งหมายในการเรียน และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ได้ดีกว่า (Knowles, 1975; Jaiyen, 2002) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาถึงแนวความคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองและแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ จะพบว่าทั้งสองแนวคิดดังกล่าวมีความใกล้เคียงและสอดคล้องกันอย่างมาก คือการมีความมุ่งมั่น มีจุดมุ่งหมายอันเกิดจากความต้องการภายในของตนเอง จึงทำให้แรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) จากผลการวิจัยเชิงผสมวิธี ทำให้ทราบกระบวนการพัฒนาของตัวแปรการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง และพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง จากการประสบการณ์ที่นิสิตนักศึกษา ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับภาษาอังกฤษ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากกิจกรรมในมหาวิทยาลัย ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวที่ได้จากการวิจัยเชิงคุณภาพในการวิจัยระยะที่ 2 จึงสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดโปรแกรมฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างให้นิสิตนักศึกษามีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองได้ ด้วยการนำปัจจัยที่เป็นตัวแปรเชิงเหตุไปจัดทำหลักสูตร กิจกรรม หรือโครงการที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้แก่ นิสิตนักศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มที่อยู่ในสาขาวิชาตามข้อตกลง (MARs) เช่น การจัดโปรแกรมฝึกอบรมเสริมสร้างลักษณะความมีภาวะผู้นำในตนเองให้แก่ นิสิตนักศึกษา เพื่อเป็นการสร้างลักษณะความมุ่งมั่น และการจูงใจตนเอง ให้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองจนสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย อันเป็นการเตรียมความพร้อมในแง่คุณลักษณะทางจิตที่เป็นประโยชน์ให้กับนิสิตนักศึกษากลุ่มนี้ในการที่จะออกไปสู่การประกอบอาชีพในอนาคต

2) ผลการศึกษาทำให้ได้ข้อมูลอันเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ซึ่งจะมีประโยชน์ต่อบุคคลอื่นที่ประกอบวิชาชีพตามข้อตกลง (MARs) ในประชาคมอาเซียน หรือผู้ที่สนใจ ในการนำองค์ความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง เพื่อเป็นประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพของตน และสามารถออกไปแข่งขันในตลาดแรงงานเสรีอาเซียนได้ รวมทั้งผลการศึกษาเกี่ยวกับตัวแปรการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ จะป็นองค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการพัฒนาคุณลักษณะทางจิต และสภาพแวดล้อม เพื่อเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ในมุมมองอื่น ๆ ต่อไปในอนาคตได้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองได้รับอิทธิพลมาจากการริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ อีกทั้งยังมีอิทธิพลย้อนกลับไปยังภาวะผู้นำในตนเอง สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และแรงจูงใจภายในในการเรียนรู้ ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองมีลักษณะที่สามารถพัฒนาให้เกิดผลเป็นพฤติกรรม และเป็น

ตัวแปรที่ส่งผลให้เกิดปัจจัยอื่น ๆ จึงนำมาซึ่งข้อเสนอแนะเชิงนโยบายแก่มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มีการส่งเสริมสนับสนุนทั้งในแง่ของการวางแผนเพื่อการจัดกิจกรรมทั้งในหลักสูตร ที่สอดคล้องกับปัจจัยทางจิต คือ การริเริ่มพัฒนาความงอกงามแห่งตน ภาวะผู้นำในตนเอง รวมถึงการสนับสนุนสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมให้กับนิสิตนักศึกษา หรือกิจกรรมนอกหลักสูตร เช่น การฝึกอบรมที่ช่วยเอื้อให้นิสิตนักศึกษาได้เกิดการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง โดยอาจพิจารณาในกลุ่มผู้นำนิสิตนักศึกษาก่อน เนื่องจากพบว่าภาวะผู้นำในตนเองเป็นปัจจัยเชิงเหตุที่ส่งผลซึ่งนิสิตนักศึกษากลุ่มดังกล่าวน่าจะมีภาวะผู้นำในตนเองที่เด่นชัด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ตามความสนใจ ความชอบ และความถนัดด้วยกระบวนการที่เกิดจากตนเองและเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามฐานแนวคิดการเรียนรู้ผู้ใหญ่ ส่งผลที่เป็นประโยชน์ทั้งในแง่ของการเรียน และเป็นข้อได้เปรียบในการทำงานต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมบริบทสภาพแวดล้อมในการศึกษาทั้งการเรียนรู้ในระบบของมหาวิทยาลัยและการเรียนรู้ด้วยตนเองที่อยู่นอกเหนือระบบการเรียนของมหาวิทยาลัย การศึกษาในครั้งต่อไปอาจทำในบริบทที่มีความเฉพาะเจาะจง เพื่อการนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนาให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมได้ เช่น ศึกษาเฉพาะบริบทการเรียนรู้นอกเหนือระบบการเรียนในมหาวิทยาลัย เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้ไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษาที่ต้องการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ไม่ผ่านระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัย

2) ผลการศึกษาครั้งนี้ให้ข้อมูลในการทำความเข้าใจพฤติกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเองในแง่ของความสัมพันธ์ข้ามช่วงเวลา และรายละเอียดของรูปแบบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่ผู้วิจัยทำการศึกษาคำวิจัยครั้งต่อไปอาจออกแบบการวิจัยที่ต่อยอดองค์ความรู้ดังกล่าว เช่น การวิจัยเชิงทดลอง หรือการวิจัยและพัฒนา เพื่อให้ได้เครื่องมือการเรียนรู้ในลักษณะโปรแกรมฝึกอบรม หรือหลักสูตรการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยการนำตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- Association of Southeast Asian Nations [ASEAN]. (2016). *ASEAN Tourism Ministers to Launch Tourism Skills Standards*. <http://asean.org/asean-tourism-ministers-to-launch-tourism-skills-standards/>
- Bharathi, P. (2014). Self-directed learning and learner autonomy in English language teacher education: Emerging trends. *ELT Voices – India International Journal for teachers of English*, 4(1), 1-9.
- Brockett, R. G., & Hiemstra, R. (1991). *Self-Direction in Adult Learning: Perspectives on Theory, Research, and Practice*. Routledge.
- Bryant, A., & Kazan, A. L. (2012). *Self-leadership: How to Become a More Successful, Efficient, and Effective Leader from the Inside Out*. McGraw-Hill Education.

- Choochom, O., Sucaromana, A., & Chuawanlee, W. (2000). Kānphatthanā bāep wat rāeng chūngchāi phāinai [Development of intrinsic motivation scale]. *Warasan Phuettikammasat*, 6(1), 83-96.
- Chumtanti, N. (2008). Radap khwām phrōm nai kān rianrū dūai kān chīnam ton ‘ēng khōng nisit chan pī thī nung wichā ‘ēk phāsā ‘Angkrit [Self-directed learning readiness level of the first year students majoring in English]. *Journal of Humanities Naresuan University*, 5(2), 63-83.
- Coertjens, L., Donche, V., De Maeyer, S., Vanthournout, G., & Van Petegem, P. (2013). Modeling change in learning strategies throughout higher education: A multi-indicator latent growth perspective. *PLoS ONE*, 8(7), e67854.
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and Conducting Mixed Methods Research* (2nd ed.). Sage Publications, Inc.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2006). *Multivariate Data Analysis* (6th ed.). Pearson Prentice Hall.
- Jaiyen, S. (2002). *Tuāpræ thī kiēokhōng kap khwāmsāmāt nai kān rianrū dūai ton ‘ēng khōng naksuksā nai rōngriān thī pōet sōn rabop kānsuksā thāng klai nai khēt bāng khēn Krung Thēp Maha Nakhōn* [Variable related to self-directed learning abilities of students in distance education school in khet Bangkhen, Bangkok] (Master’s thesis). Srinakharinwirot University, Bangkok.
- Kearney, M. W. (2017). Cross-lagged panel analysis. In M. R. Allen (Ed.), *The SAGE Encyclopedia of Communication Research Methods*. Sage.
- Khajornsinsin, S. (1995). *Miti mai khōng kitchakān naksuksā sōng: kānphatthanā naksuksā* [New Dimension of Student Affairs 2: Student Development]. Kasem Bundit University.
- Knowles, M. S. (1975). *Self-Directed Learning*. Follet.
- Knowles, M. S. (1984). *The Adult Learner: A Neglected Species* (3rd ed.). Gulf Publishing.
- Knowles, M. S., Holton, E. F., & Swanson, R. A. (1998). *The Adult Learner: The Definitive Classic in Adult Education and Human Resource Development* (5th ed.). Butterworth Heinemann.
- Manz, C. C. (1986). Self-leadership: Toward an expanded theory of self-influence processes in organizations. *Academy of Management Review*, 11(3), 585-600.
- Office of the Education Council. (1999). *Phraratchabanyat kānsuksā hāeng chat Phō.Sō. 2542* [National Education Act B.E. 2542].
<https://www.bic.moe.go.th/images/stories/Porrbor2542.pdf>.
- Office of the Higher Education Commission. (2010). *Yutthasāt ‘udomsuksā Thai nai kānte ri yom khwām phrōm sū kān pen prachākhom ‘Āsīan nai pī 2558* [Thai Higher Education Strategy in Preparing to Become an ASEAN Community in 2015]. Bangkok Block Partnership Limited.

- Prasert, S. (2011). Phon khōng k̄nphatthanā r̄ənḡ ch̄unḡch̄ai ph̄ainai nai k̄n r̄ianr̄ū læ khw̄ams̄am̄at̄ nai k̄n r̄ianr̄ū dūai k̄annam ton 'ēng th̄i m̄i t̄ō phruttikamk̄n r̄ianr̄ū dūai k̄annam ton 'ēng khōng naksuks̄a mah̄awitthayalai r̄atchaphat ch̄anthra kasēm [The effects of development of intrinsic motivation learning and self-directed learning ability on self-directed learning behavior of Chandrakasem Rajabhat University students]. *Warasan Phuettikammasat*, 17(2), 53-68.
- Prasitratn, O. (2002). Saph̄apw̄æt̄lōm̄ k̄n r̄ianr̄ū [Learning Environment]. *Encyclopedia of Education*, 25, 57-64.
- Robitschek, C. (1998). Personal growth initiative: The construct and its measure. *Measurement and Evaluation in Counseling and Development*, 30(4), 183-198.
- Robitschek, C., & Cook, S. W. (1999). The influence of personal growth initiative and coping behavior on career exploration and vocational identity. *Journal of Vocational Behavior*, 54(1), 127-141.
- Sarnrattana, W. (2014). Ph̄awa phū nam: Thritsadī læ n̄an̄ā thatsana rūams̄amai patchuban [Leadership: Theory and Contemporary Perspectives]. Thipphayawisut Partnership Limited.
- Sims, H. P., & Lorenzi, P. (1992). *The New Leadership Paradigm: Social Learning and Cognition in Organizations*. Sage.
- Sucaromana, U. (2007). K̄ansuks̄ā læ k̄ans̄anḡ prokr̄aēm̄ k̄nphatthanā r̄ənḡ ch̄unḡch̄ai ph̄ainai nai k̄n r̄ianr̄ū samrap nakrīan chan matthayommasuks̄ā p̄i th̄i sōnḡ th̄i m̄i phon samrit th̄anḡk̄n r̄ian tamkwā radap khw̄ams̄am̄at̄ [A study and programme development of learning intrinsic motivation of underachievers in mathayom suksa II]. *Warasan Phuettikammasat*, 13(1), 81-90.
- Synder, C. R., & Lopez, S. J. (Eds.). (2002). *Handbook of Positive Psychology*. Oxford University Press.
- The Department of ASEAN Affairs, Ministry of Foreign Affairs. (2013). *ASEAN Mini Book*. Page Maker Co., Ltd.
- Van Rensburg, G. H., & Botma, Y. (2015). Bridging the gap between self-directed learning of nurse educators and effective student support. *Curationis*, 38(2), 1503-1510.
- Wimmers, P. F., & Lee, M. (2015). Identifying longitudinal growth trajectories of learning domains in problem-based learning: A latent growth curve modeling approach using SEM. *Advances in Health Sciences Education*, 20(2), 467-478.
- Woothiwongsa, N. (2014). Konlayut s̄anḡ r̄ənḡ ch̄unḡch̄ai: K̄nphatthanā thaksa ph̄as̄ā 'Angkrit [Motivational strategies: Enhancing English language skills]. *Executive Journal*, 34(1), 89-97.